

## אנאטול פראנס

### ”אי הפינגווינים” (קטע)\*

ראית את עצמך כיצור נשגב בעוד שלא היו בכך אלא כנות ורצון טוב. למה גבה ליבך, בידו־קוקי? יען כי היית מן הראשונים להכיר כי פירו נקי מעוון וגריאטוק נבל? אולם אלה שהגנו על גריאטוק מפני התקפות שבע־מאות הפירוטים – שלושת רבעים מהם ידעו זאת טוב ממך. לא זה העיקר. מדוע אפוא התגאית? מפני שהעזת לגלות את דעתך? לזה קוראים אומיץ־לב אזרחי, והוא, כמו אומיץ־לב צבאי, שורשו בישוב־דעת לקוי. היית קל דעת. זה טוב, אך אין זה טעם מספיק שתשבח את עצמך יותר מדי. קלות דעתך היתה קטנה; מידת הסכנה, שהביאה עליך, היתה בינונית; את ראשך לא סיכנת. הפינגווינים, אבדה להם אותה גאווה אכזרית ועקובה מדם, ששיוותה להפככותיהם בעבר גדולה טראגית – תוצאה גורלית מהתרופפות האמונות והאופי! ואם צפית את הנולד, בפינה אחת, קצת יותר מאדם מן השוק, כלום זה די שִׁיראונֶךָ כבעל שאר־רוח? חוששני, בידו־קוקי, כי נהפוך הוא: גילית מידה יתירה של אי־הבנת תנאי התפתחותם השכליים והמוסריים של העמים. שיערת כי מעשי עוול חברתי מתחרזים כמו פנינים ודי להוציא אחת מהן שתישפכנה כולן. זאת היתה השגה תמימה מאד.

השתעשעת במחשבה כי במחייך תכונן צדק בארצך ובתבל כולה. אדם הגון היית, איש רוח ישר, בלי חכמה ניסיונית יתירה. אולם, הצץ נא לתוך עצמך ותראה כי היתה בכך מידה של ערמה זדונית, ובכנותך לא נוקית מעקבה. סברת שאתה עושה עסק מוסרי טוב. אמרת לעצמך: 'הנה אנוכי איש צדיק ואמיץ־

\* בשולי הטור הסאטירי שלו, "דף האחוריים של חנוך לוין", אותו הקדיש ל"אמנות הסיפור הקצרצר", אי אז ב־1966, העתיק הסטודנט לספרות ופילוסופיה קטע קצר מתוך הספר האלגורי שהתפרסם כמה פעמים בעברית, תמיד באותו תרגום של א. ראובני. המונולוג מופנה לפעיל פוליטי, שחשב כי מלאכתו נשלמה בהשתתפות "אגו" חד פעמית במאבק פוליטי (מן הסתם, פרשת דרייפוס). לוין הביט באנשי השמאל סביבו ובחר בקטע הזה דווקא. נדמה לנו שהקטע הזה הוא המוטו של פעילותנו. מערכת **מַטְעַם**

לב, אחת ולתמיד. להבא אוכל לשכון בנחת בחיק הכבוד הציבורי ותהילות ההיסטוריונים'. ועתה שפגו השליותיך, עתה שלמדת כי קשה לתקן מעוות ויש לשוב ולהתחיל כל יום, הנך חוזר אל כוכביך. הצדק איתך; אבל נחזור אליהם בענווה, בידוֹקוקי!"